

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/85/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421200080
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6421200080.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a JUDr. Alexandra Mojša, v spore žalobcu Slovenská republika, za ktorú koná Slovenská správa ciest, so sídlom Miletičova 19, Bratislava, IČO: 00 003 328, proti žalovanej Obec Banská Belá, 966 15 Banská Belá 298, IČO: 00 320 498, právne zastúpená Advokátska kancelária VICTORIA s.r.o., so sídlom Stránska 3155/7, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 51 164 353, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5C/1/2021 - 85 zo dňa 09. júna 2021, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že žalobca Slovenská republika je vlastníkom a Slovenská správa ciest, IČO: 00 003 328, Miletičova 19, 826 19 Bratislava je správcom pozemkov nachádzajúcich sa v obci Banská Belá, v katastrálnom území Banská Belá CKN parcela č. XXXX/X o výmere 1389 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie zapísaného na LV č. T., CKN parcela č. XXXX o výmere 2495 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, CKN parcela č. XXXX/X o výmere 9089 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria, CKN parcela č. XXXX/X o výmere 6807 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie zapísaných na LV č. XXX (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“); (prvý výrok). Žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanej nepriznal (druhý výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že Slovenská republika je vlastníkom sporných nehnuteľností a Slovenská správa ciest je ich správcom. Na sporných nehnuteľnostiach sa nachádza komunikácia I. triedy č. I/51 (pôvodne cesta II. triedy č. II/525). Cesta prechádza intravilánom obce žalovanej, pričom táto je neoprávnené zapísaná ako vlastníčka sporných nehnuteľností, na ktorej sa táto cesta nachádza. Cesta bola postavená ešte pred rokom 1956 a bola vždy vo vlastníctve štátu, pričom sporné nehnuteľnosti boli verejným (štátnym majetkom) a preto neboli zapísané do pozemkovej knihy. V roku 1981 boli sporné nehnuteľnosti zapísané na vlastníka Československý štát a súčasne na správcu MNV Banská Belá. Zápis správcu bol nesprávny, pretože v roku 1981 bola správcom cesty Okresná správa ciest Žiar nad Hronom (právny predchodca žalobcu - ďalej len „OSC ZH“), ktorá bola poverená úlohami, na plnenie ktorých majetok (sporné nehnuteľnosti) slúžil. Nezrovnalosť videl v tom, že pôvodná PK parcela č. XXXX bola v roku 1981 zapísaná na LV č. X na vlastníka Československý štát a správcu MNV Banská Belá, avšak v roku 1983 nakladal so spornými nehnuteľnosťami iný správca a to OSC ZH, pričom novo vytvorená parcela E KN č. XXXX/1 bola v rámci zápisu hospodárskej zmluvy č. 2 - 551/83 Bch zo dňa 01. 08. 1983 a geometrického plánu zapísaná na LV č. X na vlastníka Československý štát a správcu MNV Banská

Belá, čiže nie na správcu OSC ZH. Následne aj ďalšie žiadosti o zápisy zo strany žalovanej považoval žalobca za sporné.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 73 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 3 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. v znení účinnom do 31. 12. 1982, § 3d ods. 1, 5 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, § 1 ods. 1, § 2 od. 1, 2 zákona č. 278/1995 Z. z. o správe majetku štátu, § 15c ods. 1 zákona č. 138/1995 o majetku obcí, § 14 ods. 1, 2 zákona č. 180/1995 Z.z., § 64 ods. 1 a § 65 ods. 1 zákona č. 109/1964 Zb. Hospodársky zákonník.

4. Na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Konštatoval, že nebolo sporné, že Slovenská správa ciest vykonáva správu pozemnej komunikácie I. triedy č. I/51 a ani to, že sporné nehnuteľnosti boli odčlenené geometrickým plánom a v pozemnoknižnej mape zodpovedali parcelám č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX a XXXX/X, z ktorých neskôr boli vytvorené parcely CKN č. XXXX a XXXX. Žalobca si uplatnil vlastnícke právo len v rozsahu novovytvorených sporných nehnuteľností a teda si ho neuplatnil k celým parcelám, z ktorých vznikli. Rovnako nebolo sporné ani to, že pôvodná cesta č. II/525, teraz cesta č. I/51 bola postavená pred rokom 1956 a táto bola vždy vo vlastníctve štátu a pozemky pod ňou boli verejným (štátnym) majetkom, preto sa nezapisovali do pozemkovej knihy, pričom boli v správe miestneho orgánu štátnej správy.

5. Vzhľadom na to sa prvoinštančný súd zaoberal otázkou, na základe čoho bolo zapísané vlastnícke právo žalovaného k sporným nehnuteľnostiam a uviedol nasledovné:

6. „23. Z listu Okresného úradu Banská Štiavnica katastrálny odbor zo dňa 13.10.2020 vyplýva, že pôvodné pozemnoknižné parcely č. V., XXXX, XXXX, V. a XXXX tvorili verejný majetok, išlo o neknihované pozemky. Pri II. etape zakladania právnych vzťahov do KN v roku 1981 boli PK parcely č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX zapísané na LV č.X vo vlastníctve Československý štát, v správe MNV Banská Belá s uvedením evidenčného listu č. 183. Súd poukazuje na to, že je nepochybné, že v danom období (rok 1981) boli uvedené parcely už zastavané cestou vo vlastníctve štátu a v správe Okresnej správy ciest. V zmysle vtedy platných ustanovení Hospodárskeho zákonníka, národným majetkom sú všetky veci v štátnom socialistickom vlastníctve (hmotný národný majetok) a všetky pohľadávky a iné majetkové práva štátu. Národný majetok spravuje zásadne organizácia, ktorá je poverená úlohami, na plnenie ktorých majetok celkom alebo prevažne slúži. Právny predchodca žalobcu Okresná správa ciest Žiar nad Hronom, bola aj v danom čase organizáciou, ktorá bola poverená úlohami, na plnenie, ktorých dané pozemky slúžili. Súd ďalej poukazuje na skutočnosť, že s parcelou č. XXXX následne v roku 1983 nakladal správca Okresná správa ciest Žiar nad Hronom, ktorému bol nadriadeným orgánom ONV Žiar nad Hronom, čo vyplýva z predloženej Hospodárskej zmluvy č.2-551/83 Bch. Novovytvorená parcela č. XXXX/X bola však zapísaná na správcu MNV Banská Belá (vlastník Československý štát).

7. 24. Žalovaný podal Žiadosť o zmenu užívania majetku a o zmenu vlastníka na LV na základe Protokolov o prechode vlastníctva vecí spísaných v zmysle § 14 zákona č. 138/1991 Zb., v zmysle ktorých žiadal zapísať CKN parc.č. C., XXXX a EKN parc.č. XXXX, XXXX/1 na žalovaného. Súd poukazuje na skutočnosť, že popri majetku, ktorý sa nestáva vlastníctvom obcí podľa § 3 zákona č. 138/1991 Zb. neprechádzajú z majetku Slovenskej republiky do ich vlastníctva podľa § 15a a 15b zákona č. 138/1991 Zb. ani pozemky zastavané, na ktorých sú umiestnené budovy a iné stavby a zariadenia, ktoré neprechádzajú do vlastníctva obcí podľa § 2 alebo § 15b (§ 15c ods.1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí). Cesta neprešla do majetku obce (nebolo sporné) a teda ani pozemky pod cestou, nemohli prejsť zo zákona na žalovaného.

8. Súd konštatuje, že fond nakladá podľa zákona č. 180/1995 Z.z. a podľa osobitných predpisov aj s pozemkami, ktoré tvorili verejný majetok (neknihované pozemky) a ktoré sú vo vlastníctve štátu, okrem pozemkov, ktoré spravujú iné organizácie podľa osobitných predpisov (§ 14 ods.1 zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na pozemky v zastavanom území obce. Tieto pozemky prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona do vlastníctva obce, na ktorej území sa nachádzajú. Do vlastníctva obce neprechádzajú pozemky, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona sú v správe miestneho orgánu štátnej správy podľa osobitného predpisu (§ 14 ods.2 zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie

vlastníctva k pozemkom). Súd konštatuje, že správny postup, ktorý mal byť aplikovaný, bol v zmysle § 14 ods.2 tretia veta zákona č. 180/1995 Z.z. a nie v zmysle § 14 ods.2 prvá a druhá veta uvedeného zákona.

9. 25.Vzhladom na všetky vyššie konštatované skutočnosti, súd ustálil, že nárok žalobcu je daný a súd jeho žalobe vyhovel. Pri zápise žalovaného ako správcu pozemkov, ktoré sú uvedené vo výroku rozhodnutia, došlo k pochybeniu pri aplikácii právneho predpisu, v súvislosti s ROEP. Majetok, ktorý bol ustálený ako neknihovaný majetok, a ktorý bol v správe štátnej rozpočtovej organizácie neprechádza do majetku obce. Rozpočtovou organizáciou sú aj všetky orgány miestnej štátnej správy ako aj organizácie cestného hospodárstva (§ 1 písm. a/ zákona č. 278/1993 Z.z.). Správne ako vlastník, mala byť zapísaná Slovenská republika v správe príslušnej organizácie (§ 3 ods.1 zákona č. 135/1961 Zb). Keďže ide o neknihovaný majetok pod cestou I. triedy, správne mal byť zapísaný ako správca Slovenská správa ciest.“

10. O trovách konania rozhodol prvoinštančný súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol úspešný, no nežiadal priznať trovy konania, a preto rozhodol tak, že žalobcovi náhradu trov voči žalovanému nepriznal.

11. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Navrhla odvolaciemu súdu rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Rozsudok súdu prvej inštancie považovala za nesprávny. Uviedla, že z odôvodnenia ani z dôkazov nevyplýva, že sporné nehnuteľnosti boli ku dňu nadobudnutia účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z. v správe miestneho orgánu štátnej správy, ktorá skutočnosť nebola v súdnom konaní preukázaná. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je jasne zrozumiteľné a určité, na základe ktorého právneho predpisu súd rozhodol o vlastníctve sporných nehnuteľností. Žalovaná mala ďalej za to, že je potrebné rozlišovať medzi verejným majetkom - cestami ako samostatnými stavbami a verejným majetkom - nehnuteľnosťami ako sú pozemky (parcely) pod cestami. Vytýkala prvoinštančnému súdu, že nijakým spôsobom nerozlišoval medzi stavbou cesty, ktorá bola verejným majetkom a ku ktorej správu a vlastníctvo mala Slovenská republika a správu a vlastníctvom sporných nehnuteľností, kde žalobca nepreukázal, že pozemky boli niekedy v správe miestneho orgánu štátnej správy. V konaní o schválení ROEP-u bol žalobca pasívny, nenamietal jej vlastníctvo, pričom zápisy o vlastníctve k sporným nehnuteľnostiam boli vykonané aj pred ROEP-om v prospech MNV Banská Belá a preto to čo patrilo predtým MNV Banská Belá, bolo správne prevedené do nového stavu po ROEP. Taktiež namietala, že okresný súd sa nevysporiadal ani s tým, na základe akého právneho titulu sa žalobca domáha určenia vlastníctva k pozemkom. V konaní o určenie vlastníctva nemôže žalobca uvádzať rôzne tituly nadobudnutia vlastníctva, z ktorých si má súd pri rozhodovaní vybrať. Ak žalobca neskôr v konaní tvrdil, aby nárok bol posúdený z titulu vydržania, mal byť vyzvaný, či chce žalobu zmeniť alebo rozhodnúť o pripustení zmeny žaloby. V závere odvolania vytýkala inú vadu konania, ktorá mala spočívať v nevysporiadaní sa s jej tvrdeniami, predloženými dôkazmi a rozhodnutiami iných súdov, na ktoré poukazovala.

13. Žalobca vo vyjadrení navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil. Stotožnil sa s rozsudkom okresného súdu ako aj s jeho výrokom a odôvodnením. V odvolaní sa vyjadril jednotlivo k námietkam žalovanej uvedených v jej odvolaní. Konštatoval, že správa miestneho orgánu štátnej správy k sporným pozemkom, ktoré sa nachádzali pod štátnou cestou bola daná priamo zo zákona. Mal za to, že vlastnícke právo je chránené ústavou a ani žalovanou tvrdená pasivita počas ROEP nemôže vyvolať stratu základného práva na ochranu vlastníctva nemožnosťou podania určovacej žaloby. Žalovaná neuviedla žiaden argument alebo poukaz na právny predpis, ktorým by vyvrátila jeho tvrdenia, ktoré vychádzajú z konkrétnych právnych predpisov. Bol toho názoru, že jednoznačne a zrozumiteľne popísal a zdôvodnil titul, ktorým sa domáhal vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam.

14. V odvolacej replike žalovaná zotrvala na svojom odvolacom návrhu. Rovnako zotrvala na tom, že v konaní nebola preukázaná skutočnosť týkajúca sa správy pozemkov miestnym orgánom štátnej správy. Vyjadrenie žalobcu k právnomu titulu považovala za zmätočné. Opätovne poukázala na to, že súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nerozlišoval medzi stavbou cesty ako verejným majetkom, ku ktorej správu a vlastníctvo mala Slovenská republika, čo ani nenamietala, a na druhej strane so správu a

vlastníctvom sporných nehnuteľností, pri ktorých nebolo preukázané, že tieto boli v správe miestneho orgánu štátnej správy.

15. Žalobca v odvolacej duplike zotrval na svojom odvolacom návrhu ako aj na ním podanom vyjadrení k odvolaniu a stanoviskách, ktoré v spore vykonal.

16. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v medziach daných § 379 CSP, § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

18. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho správa k sporným nehnuteľnostiam a zároveň určenia, že správu nad spornými nehnuteľnosťami bude vykonávať Slovenská správa ciest. Okresný súd nároku žalobcu vyhovel v celom rozsahu a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

20. Odvolací súd konštatuje po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím, že rozhodnutie prvoinštančného súdu, ktorým žalobe vyhovel v celom rozsahu (prvý výrok) a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania (druhý výrok) je vecne správne. Odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia, nemá znaky ľubovôle a náhodnosti. V odôvodnení rozsudku okresný súd podáva výklad opodstatnenosti a zákonnosti jeho výroku, vyporiadava sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, jeho myšlienkový postup je dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Rozsudok okresného súdu stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov súd prvej inštancie vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil, čím spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

21. Žalovaná v odvolaní neuviedla a nepreukázala žiadne skutočnosti, ktoré by boli relevantným dôvodom a mohli mať vplyv na správnosť rozhodnutia okresného súdu. Odvolací súd dopĺňa, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (rozhodnutie Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, nepatria ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 332/2009). K námietkam žalovanej týkajúcim sa nevyporiadania s niektorými jej tvrdeniami, listinnými dôkazmi a rozhodnutiami všeobecných súdov, odvolací súd uvádza, že súd je povinný sa zaoberať námietkami, argumentami a návrhmi strán na vykonanie dôkazov, ktoré majú pre rozhodnutie význam, teda sú podstatné. Nevyžaduje sa, aby na každý argument strany bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/53/2009 zo dňa 15. decembra 2009). Súd prvej inštancie sa zaoberal tými skutkovými tvrdeniami a dôkazmi, ktoré mali význam pre spravodlivé rozhodnutie vo veci, pričom pri rozhodovaní vychádzal z osobitosti skutkového stavu týkajúcej sa rozhodovanej veci, a preto nie je možné ho bez ďalšieho subsumovať pod iné rozhodnutia všeobecných súdov. Rozsudok okresného súdu obsahuje vysporiadanie sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, pričom myšlienkový postup okresného súdu je dostatočne vysvetlený s poukazom na všetky skutkové okolnosti zistené vykonaným dokazovaním.

22. Argumentáciu žalovanej, že okresný súd nerozlišoval medzi cestami ako verejným majetkom a ako samostatnými stavbami a pozemkami pod nimi - v tomto prípade spornými nehnuteľnosťami - odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Prvoinštančný súd vlastníctvo cesty na jednej strane a sporných

pozemkov pod ňou na strane druhej rozlíšil, čo je zrejme z 21. odseku odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom prvoinštančný súd uviedol, že „Žalobca v spore tvrdil, že pôvodná cesta č. II/525, teraz cesta č. I/51 bola postavená pred rokom 1956, cesta bola vždy vo vlastníctve štátu a pozemky pod cestou boli verejným (štátnym) majetkom, preto sa nezapisovali do pozemkovej knihy. Boli v správe miestneho orgánu štátnej správy. Uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporu sporné.“

23. Uvedené zistenia prvoinštančného súdu sú správne, pretože žalovaná v rámci prvoinštančného konania uvedené skutočnosti nepoprela podľa § 151 ods. 1 CSP (podľa ktorého sa skutkové tvrdenia strany, ktoré proti strane výslovne nepoprela považujú za nesporné) a preto nie je dôvodným jej tvrdenie v odvolaní, že žalobca nepreukázal, že sporné pozemky boli niekedy v správe miestneho orgánu štátnej správy. Vzhľadom na nespornosť skutkových tvrdení uvedené skutočnosti nebolo potrebné preukazovať a okrem toho aj v liste katastrálneho odboru OU Banská Štiavnica zo dňa 13. 10. 2020 (č. I. 16 spisu) je uvedené, že pôvodné „PK parcely č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX tvorili verejný majetok - cesty - neknihované pozemky.“ Odvolací súd potom zdôrazňuje, že do roku 1950 boli do pozemkovej knihy zapísaní vlastníci a ich pozemky, ale v pozemkovej knihe neboli evidované tzv. neknihované pozemky. Jednalo sa o pozemky vo vlastníctve štátu pod cestami a riekami (viď Fajnor, Záturecký: Nástin súkromného práva platného na Slovensku a Podkarpatskej rusi, III. vydanie str. 121). Z uvedeného vyplýva teda aj správnosť žalobného tvrdenia žalobcu, že ak by sporné pozemky neboli verejným, štátnym majetkom, boli by v pozemkovej knihe evidované. V súdnom prípade tomu tak ale nebolo. Napokon aj obrana prezentovaná žalovanou svedčí o tom, že sporné pozemky boli v minulosti vlastníctvom štátu, pretože bola to samotná žalovaná, ktorá sa v spore bránila tým, že vlastnícke právo k sporným pozemkom na ňu prešlo podľa § 14 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, resp. následne podľa § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z., podľa ktorých ustanovení na obce prechádzal majetok práve z vlastníctva štátu.

24. Za uvedeného stavu bolo preto plne opodstatneným sústredenie sa prvoinštančného súdu na vyhodnotenie otázky právneho titulu nadobudnutia sporných pozemkov žalovanou, keď žalobcom podaná žaloba bola založená na tvrdení, že v roku 1981 došlo k nesprávnemu zápisu MNV Banská Belá ako správcu sporných pozemkov a následne k nesprávnej aplikácii tak zákona č. 138/1991 Zb. ako aj zákona 180/1995 Z. z. s takým výsledkom, že sporné pozemky sú v katastri nehnuteľností aktuálne vedené ako vlastníctvo žalovanej.

25. Ako už bolo uvedené, nebolo sporu o tom, že pôvodná cesta II. triedy č. II/525 (toho času cesta I. triedy č. I/51), ktorá prechádza cez intravilán obce žalovaného bola postavená niekedy pred rokom 1956 na pozemkoch, ktoré neboli zapísané do pozemkovej knihy.

26. Žalobca namietal vykonanie nesprávneho zápisu v roku 1981, keď ako správca bol v evidencii nehnuteľností namiesto OSC ZH nesprávne zapísaný MNV Banská Belá.

27. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení účinnom do 31. 12. 1982 (ďalej len „cestný zákon“), pozemné komunikácie sa rozdeľujú podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na diaľnice, automobilové cesty, miestne komunikácie a účelové komunikácie. Diaľnice a automobilové cesty tvoria jednotnú komunikačnú sieť.

28. Podľa § 3 ods. 1 prvá veta cestného zákona, správa automobilových ciest a miestnych komunikácií a dozor nad nimi patrí okresným národným výborom; okresné národné výbory vykonávajú tieto úlohy buď priamo alebo prostredníctvom im podriadených hospodárskych alebo rozpočtových organizácií.

29. Podľa § 4 ods. 1 cestného zákona, automobilové cesty, včítane prejazdnych úsekov v mestách a iných obciach, sú komunikácie zaradené do cestnej siete, jednotne budované a spravované; slúžia predovšetkým doprave medzi sídliskami (obcami). Do cestnej siete patria aj pozemné komunikácie mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavenie, ktoré spájajú železničné stanice, letiská pre pravidelnú verejnú dopravu a verejné prístavy s diaľnicami a automobilovými cestami, pokiaľ ako účelové komunikácie neslúžia prevažne prevádzke alebo správe týchto zariadení.

30. Cestnú sieť potom bližšie definoval § 5 vyhlášky Ministerstva dopravy a spojov č. 136/1961 Zb. v znení účinnom od 30. 06. 1984, podľa ktorého sa cesty rozdeľujú na

- a) cesty I. triedy, ktoré majú význam pre medzinárodnú alebo celoštátnu dopravu; označujú sa číslami od 1 do 99,
- b) cesty II. triedy, ktoré majú význam pre dopravu medzi okresmi; označujú sa číslami od 100 do 999,
- c) cesty III. triedy, ktoré majú miestny význam; označujú sa štvormiestnymi až päťmiestnymi číslami podľa čísel najbližšej cesty II., výnimočne aj I. triedy.

31. Z citovaných ustanovení účinných v čase vykonania sporného zápisu vyplýva, že v tom čase cesta II. triedy č. II/525 bola zaradená medzi automobilové cesty (§ 1 ods. 2 cestného zákona). Správu automobilových ciest vykonávali okresné národné výbory (§ 3 ods. 1 cestného zákona), ktoré túto činnosť vykonávali buď priamo alebo prostredníctvom im podriadených hospodárskych alebo rozpočtových organizácií, pričom okresný národný výbor riadil okresnú správu ciest. Z uvedeného je zrejmé, že správu automobilovej cesty II. triedy nemohol vykonávať Miestny národný výbor - Banská Belá, keďže právo výkonu správy patrilo v zmysle zákona okresnému národnému výboru, ktorý mohol túto preniesť na okresnú správu ciest. Miestny národný výbor Banská Belá bol ako národný výbor nižšieho stupňa riadený Okresným národným výborom Žiar nad Hronom, ktorý za účelom výkonu správy automobilových ciest zriadil rozpočtovú organizáciu a to OSC ZH, ktorá vykonávala nielen správu predmetnej automobilovej cesty, ale taktiež aj pozemkov pod ňou, ktoré boli neknihovanými pozemkami a patrili do vlastníctva štátu. Odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že správu automobilovej cesty prechádzajúcej cez intravilán obce Banská Belá ešte v roku 1956 vykonávala OSC ZH, ktorá skutočnosť nepriamo vyplýva z mostných listov (č. I. 13 až 15 spisu), ktoré boli súčasťou automobilovej cesty II. triedy č. II/525.

32. Vzhľadom na uvedené preto v zmysle § 14 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 2 tretia veta zákona č. 180/1995 Z. z. nemohli byť sporné pozemky ako pôvodne neknihované prevedené do vlastníctva obce, na ktorej území sa nachádzajú, teda v danom prípade do vlastníctva žalovanej, keďže správu ciest aj pozemkov pod nimi vykonávala ku dňu 01. 09. 1995 ako dňu účinnosti zákona č. 180/1995 Z. z. Okresná správa ciest Žiar nad Hronom. Okrem toho predmetná cesta patrila štátu a preto nebol žiaden logický dôvod, aby v zmysle uvedenej právnej úpravy pozemky pod ňou patriace štátu (ako pôvodne neknihované) prešli do vlastníctva obce a aby tak došlo k rozštiepeniu vlastníckeho práva vo vzťahu k ceste (vlastníctvo štátu) a vo vzťahu k pozemkom pod ňou (vlastníctvo obce). Prvoinštančný súd preto správne uviedol, že mal byť aplikovaný postup podľa § 14 ods. 2 tretej vety zákona č. 180/1995 Z. z. a nie iba podľa § 14 ods. 2 prvej a druhej vety cit. zákona.

33. Pokiaľ žalovaná namietala, že v konaní o schválení ROEP-u bol žalobca pasívny a nenamietal jej vlastníctvo, odvolací súd poukazuje na to, že vlastnícke právo k veci (a to aj nehnuteľnej) možno nadobudnúť len spôsobmi uvedenými v § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého popri tradičných právnych tituloch (kúpna, darovacia zmluva) možno nadobudnúť vlastníctvo k veci aj na základe rozhodnutia štátneho orgánu či iných zákonom stanovených skutočností. Samotný proces zostavenia registra obnovenej evidencie pozemkov ale takýmto právnym titulom nie je. Z ust. § 1 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (ktorý upravuje tzv. ROEP-ku) možno totiž vyvodiť, že ide o osobitnú právnu úpravu, ktorej cieľom je odstránenie neistoty o informáciách (údajoch) k pozemkom, ktoré nie sú evidované, resp. sú evidované neúplne v súbore geodetických a popisných informácií prostredníctvom obnovy evidencie dotknutých pozemkov vrátane existujúcich právnych vzťahov k nim. Zjednodušene možno povedať, že cieľom ROEP-u je zosúladienie skutočného a právneho stavu a nie zmena, či dokonca „deštrukcia“ dlhodobu existujúcich stabilizovaných právnych vzťahov k pozemkom. Zákon č. 180/1995 Z. z. upravujúci priebeh procesu, ktorého výsledkom je Register obnovenej evidencie pozemkov, nie je zameraný na konštituovanie nových právnych (vlastníckych) vzťahov k pozemkom, ktorých vlastnícky stav bol nejasný, či nedoložený, ale ROEP ako produkt konania podľa tohto zákona je zameraný len na sprehľadnenie a doloženie už predtým existujúcich vlastníckych vzťahov. Nie sú to teda pozemkové úpravy ako napríklad podľa zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, v rámci ktorých možno určité územie v záujme účelnejšieho obhospodarovania doslova „prekresliť“ a v nadväznosti na to potom podľa zákonných pravidiel konštituovať k „novovytvoreným“ pozemkom nové vlastnícke vzťahy. Tento rozdiel je prinajmenšom zrejмый z toho, že kým v rámci ROEP-u sa „potvrďuje“ existujúce vlastníctvo (§ 11 ods. 1, § 11a ods. 1, § 12 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z.), pri pozemkových úpravách sa vlastníctvo nadobúda (§ 14 ods. 4 zákona č. 330/1991 Zb.). To znamená, že rozhodnutie o schválení ROEP v danom území je síce verejnou listinou, na základe ktorej sa zapíšu údaje registra do katastra nehnuteľností, no toto samé o sebe nepredstavuje právny titul na nadobudnutie vlastníckeho práva podľa § 132 ods. 1

Občianskeho zákonníka. Preto osoba, ktorá sa domnieva, že je vlastníkom určitého pozemku bez toho, že by jej subjektívne presvedčenie vychádzalo z konkrétneho spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, sa nemôže z objektívneho hľadiska považovať následne za vlastníka pozemku len na základe toho, že jej vlastníctvo bolo „potvrdené“ ROEP-om. I tento proces totiž predpokladá, že schválený register môže obsahovať nesprávne údaje o pozemkoch a ich vlastníctve a preto ust. § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. účinného od 01. 09. 2002 umožňuje tieto nesprávnosti opraviť, ak ešte neuplynula 5-ročná lehota od zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností (pôvodne do 01. 05. 2014 išlo o lehotu trojročnú). Zápis ROEP-u do katastra nehnuteľností nepredstavoval a ani v súčasnosti nepredstavuje prekážku pre to, aby sa dotknutá osoba nemohla domáhať svojho vlastníckeho práva žalobou v súdnom konaní a preto bola neopodstatnenou námietka žalovanej, že žalobca bol pasívny a (jej) vlastníctvo v rámci ROEP-u nenamietal.

34. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovanej, že zápisy o vlastníctve k pozemkom boli vykonané aj pred ROEP-om v prospech MNV Banská Belá a preto to čo patrilo jej, resp. predtým MNV Banská Belá bolo správne prevedené do nového stavu po ROEP, odvolací súd zdôrazňuje, že z dokazovania vyplynulo, že v minulosti žiaden zo sporných pozemkov MNV Banská Belá nepatrí a ani patriť nemohol, pretože išlo o vlastníctvo štátu. Pokiaľ žalovaná v týchto súvislostiach poukazovala v podstate na zápis vlastníctva na základe zákona o majetku obcí, odvolací súd poukazuje na ust. § 15c ods. 1 písm. a) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, podľa ktorého popri majetku, ktorý sa nestáva vlastníctvom obce podľa § 3, neprechádzajú z majetku Slovenskej republiky do ich vlastníctva podľa § 15a a § 15b, ani pozemky zastavané, na ktorých sú umiestnené budovy a iné stavby a zariadenia, ktoré neprechádzajú do vlastníctva obcí podľa § 2 alebo § 15b. Nakoľko cesta je stavbou, ktorá neprešla do vlastníctva žalovanej, tak ani pozemky pod ňou nemohli prejsť v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí do vlastníctva žalovanej, ako to správne uviedol už prvoinštančný súd.

35. Z uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu, ktorým určil vlastnícke právo žalobcu k sporným nehnuteľnostiam a za ich správcu určil Slovenskú správu ciest je vecne správne. Preto odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku vo veci samej potvrdil, a to vrátane závislého výroku o trovách konania, kde súd prvej inštancie správne aplikoval § 255 CSP. Žalobca síce bol v plnom rozsahu úspešný, ale nárok na náhradu trov konania neuplatňoval, keďže mu žiadne trovy nevznikli, preto okresný súd správne rozhodol, ak mu náhradu trov konania nepriznal.

36. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný; v dôsledku úspechu by mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP voči žalovanej v rozsahu 100 %, avšak žalobca si ani v odvolacom konaní neuplatňoval nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže ani v odvolacom konaní mu žiadne trovy konania nevznikli a preto mu odvolací súd ich náhradu nepriznal.

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.